

naar man engang kom til at behandle den communale Valglov, var der et heelt andet Princip at gaae frem efter og at forsegte, fordi Forholdene der vare saa overordentlig forskjelligelige; den Anskuelse var dengang fremtrædende hos Alle, og det blev anerkjendt fra alle Sider. Jeg er bleven ved denne Anskuelse, medens Andre have forladt den. Forøvrigt er jeg fuldkommen overbevist om, at der vil høre Meget til, at den ærede Ordfører og jeg kunne blive enige om, hvad der skal forstaaes ved sand folkelig Frihed.

Thune: Jeg skal blot tillade mig at give en Oplysning til den ærede Rigsdagsmand, der sidder ligeoverfor mig (Knudsen), og jeg skal udtale mig, om muligt, tydeligere, end det maaffæe var Tilfældet, da jeg sidst havde Ordet. Den ærede Minister har sagt, at han foretrak indirecte Valg for directe; han har fremdeles sagt, at den Indskrænkning, der laa deri, at over Halvdelen af Vælgerne skriftlig skulde begjære directe Valg, for at de kunde foregaae, vilde medføre, at de næsten i intet Tilfælde vilde finde Sted, men at det saagodt som altid vilde blive indirecte Valg. Naar vi derfor stemme for Udstøt, som det foreligger, stemme vi selvfølgelig i den Aand, som den ærede Minister har villet lægge i Loven, og stemme altsaa med Ministeren. Men Uoverensstemmelsen ligger deri, at Ministeren antager, at ved anden Behandling er det indirecte Valg bleven forkastet, og int naar saa er, skal man ikke igjen vende tilbage dertil; men at naar Valget skal være directe, det da er bedre, at det bliver aldeles directe, uden nogen som helst Betingelse. Deri ligger Uoverensstemmelsen; men i Realiteten stemme vi, efter Udtalelserne af den ærede Minister, vist i samme Aand som Ministeren ved at stemme imod hans Endringsforslag.

Ordføreren: Jeg skal kun bemærke, at medens det er fuldkommen rigtigt, at ethvert Forslag maa modent overveies, førend det forelægges, hvad enten det kommer fra Regjeringen eller fra en privat Rigsdagsmand, saa er det vist ogsaa rigtigt, at man kan overveie det saa længe, at man bliver sat ud af Stand til at fremkomme med det, idet man jo kan

være kommen bort, forinden man er færdig med sin Overveielse. Naar det dernæst er anført af den samme ærede Rigsdagsmand (H. Sæge), at naar man igjennem en moden Overveielse var kommen til et Resultat, saa skulde man holde fast ved det, saa er det i sin Almindelighed ogsaa ganske rigtigt; men man skal dog vistnok ikke holde saa stærkt paa sin Mening, at det vil forårsage, at det Hele bliver staaende stille. Naar den ærede Rigsdagsmand fremdeles yttrede, at det var sagt af mig, at han havde foreslaaet en Valglov, saa er det ikke mig, der har sagt det, hvis det forresten er sagt. Jeg har kun sagt, at han havde givet sin Stemme til en Valglov, og dermed meente jeg naturligtvis, at han havde stemt for Grundlovsindskrænkningen, efterat han var bleven bekjendt med Valgloven for Rigsraadet, og at denne Valglov er fordømt af det hele store Fleertal af Befolkningen. Naar den ærede Rigsdagsmand siger, at det fra alle Sider blev anerkjendt under den grundlovgivende Rigsdags Forhandlinger, at Valgloven for Rigsdagen ikke kunde gjøres gjældende i communal Henseende, saa lægger han for det Første ikke Mærke til, at der egentlig ikke der var Tale om dette, men jeg skal dog dernæst modfige ham, naar han yttre, at dette blev fra alle Sider anerkjendt, thi fra flere Sider blev Saadant ikke anerkjendt; Rigsdagstidenden vil kunne vise, at det blev modsagt fra flere Sider, men at man ikke videre vilde debattere Spørgsmaalet dengang, men vente dermed, indtil Loven om de communale Valg engang kom for. Saaledes er Forholdet, og det er altsaa vigtigt, naar han siger, at det blev fra alle Sider anerkjendt. Naar jeg forøvrigt udtalte min Anerkjendelse af, at den ærede Minister havde forelagt det Forslag, som han ifjor som Medlem af Thinget var fremkommen med, da havde det nærmest sin Grund deri, at vi ikke ere vante til at see, at Rigsdagsmænd ere de samme, naar de blive Ministre, men derimod, at de da ikke tale saa stærkt for det Samme, som de dengang talte for; naar man altsaa seer en Undtagelse derfra, saa er der sær Anledning til Anerkjendelse, for at det ikke skal blive et enestaaende Exempel.